

Dosarul nr.2ra-1431/19

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. : V. Holban)

Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : L. Bulgac, A. Danilov, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

4 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Întreprinderea de Stat „Moldasta”, reprezentată de avocatul Josan Vasile

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Moldasta” împotriva lui Nicolaev Nicolai cu privire la încasarea sumei achitate sub forma de premii și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Moldasta” și menținută hotărârea din 2 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central

c o n s t a ț ă :

La 12 iunie 2017, Întreprinderea de Stat „Moldasta” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolaev Nicolai solicitând încasarea a sumei de 30 800 lei cu titlu de prime acordate și suma de 924 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că, la 1 august 2012, prin Ordinul 267-p, a fost angajat în funcția de inginer utilizarea echipamentului - categoria 3, Serviciul Reparații, Asigurare cu energie electrică.

Începând cu luna septembrie 2016, Nicolaev Nicolai respectând prevederile Regulamentului intern adus la cunoștința șefului nemijlocit a acestuia că, se află în concediu medical, iar după ce va reveni la serviciu, va prezenta documentele medicale în acest sens.

În perioada de timp, septembrie - decembrie 2016, Întreprinderea de Stat „Moldasta” în baza actelor normative interne existente la întreprindere, acționând cu bună credință și considerând că Nicolaev Nicolai se află în concediu medical, a transferat în beneficiul acestuia, prime unice cu ocazia sărbătorilor profesionale, prime de care a beneficiat întreg colectiv al întreprinderii în acea perioadă.

În calitatea sa de salariat, Nicolaev Nicolai care pretindea a fi în concediu medical, a beneficiat din partea Întreprinderii de Stat „Moldasta” de următoarele plăți: 6160 lei sub formă de primă acordată salariaților cu ocazia sărbătorii Ziua

profesională a lucrătorilor din aviația civilă, Ordinul nr.85 din 30 septembrie 2016, 6160 lei sub formă de primă acordată salariaților cu ocazia sărbătorii a 55-a aniversare a zilei internaționale a controlorului de dirijare a traficului aerian Ordinul nr.93 18 octombrie 2016 și suma de 18 460 lei sub formă de primă acordată salariaților pentru rezultatele economico-financiare obținute pentru 9 luni ale anului 2016, Ordinul nr.107 din 5 decembrie 2016.

Perioada absenței de serviciu a lui Nicolaev Nicolai s-a extins pe câteva luni, astfel reclamantul a întreprins nenumărate încercări (expedierea telegramelor, efectuarea apelurilor telefonice) întru obținerea carorva documente confirmative a stării de sănătate a acestuia, însă fiecare încercare întreprinsă în acest sens, se solda cu eșec, pârâtul continua să se eschiveze de la prezentarea a oricăror documente ce ar justifica absența acestuia de la serviciu.

La 20 ianuarie 2017, în baza sesizărilor înaintate nemijlocit de administrația Întreprinderii de Stat „Moldasta” prin Ordinul nr.07, a demarat o anchetă de serviciu, de competența membrilor căreia a fost cercetarea multiaspectuală tuturor circumstanțelor absenței lui Nicolaev Nicolai de la locul de muncă.

În urma examinării desfășurate, prin Raportul comisiei de anchetă, s-a constatat că, Nicolaev Nicolai, neîntemeiat a absentat de la serviciu, nu s-a adresat la medicul de familie și respectiv, nici un certificat medical nu i-a fost eliberat de instituția medico-sanitară unde fusese înregistrat, fapt confirmat prin răspunsul I. S. „Centrul de Medicină a Aviației Civile”, nr.10 din 2 februarie 2017.

Astfel menționează reclamantul, la 8 februarie 2017, în temeiul art.86, alin.(1), lit. h) Codul Muncii RM, a fost emis ordinul nr. 59-p, prin care Nicolaev Nicolai din 2 septembrie 2016, a fost concediat din funcția de inginer categoria 3, Serviciul Asigurarea Procesului Tehnologic, pe motivul absenței nemotivate de la serviciu, în perioada 2 septembrie 2016 - 8 februarie 2017.

Relatează că în urma constatării faptului că Nicolaev Nicolai neîntemeiat a absentat de la serviciu, în perioada de timp cuprinsă între 2 septembrie 2016 - 8 februarie 2017, reclamantul a depistat că, acesta nu era în drept să beneficieze de drepturile acordate angajaților întreprinderii, respectiv, nu era în drept să beneficieze de mijloacele bănești acordate sub forma primelor menționate, întrucât în perioada septembrie - decembrie 2016, Nicolaev Nicolai nu se afla în raporturi de muncă cu Întreprinderea de Stat „Moldasta”.

Astfel, dat fiind faptul că în perioada 2 septembrie 2016 - 8 februarie 2017, Nicolaev Nicolai intenționat a indus în eroare administrația întreprinderii comunicând faptul că se afla în concediu medical, deși careva documente medicale confirmative nu au fost prezentate ulterior, sunt în plin drept să considere că, prin recepționarea de către pârât a primelor menționate supra, a avut loc o îmbogățire fără justă cauză.

Ca consecință întreprinderea este în drept să solicite restituirea sumelor acordate în calitate de prime, întrucât s-a constatat că acestea au fost acordate în perioada în care, între pârât și reclamant, de fapt și de drept, nu mai existau raporturi de muncă.

Prin hotărârea din 2 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Moldasta”, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că, Întreprinderea de Stat

„Moldasta”, și-a întemeiat acțiunea în baza art. 1389 alin. (1) din Codul Civil (în redacția de până la 1 martie 2019).

La caz, pentru a fi în prezența unui raport juridic de îmbogățire fără justă cauză este important ca îmbogățirea să se producă în lipsa unui temei legal sau contractual.

Nicolaev Nicolai fiind angajat prin contractul individual de muncă din 1 august 2012 a activat în această funcție până la 8 februarie 2017 concediat prin ordinul nr.59-p în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) Codul muncii.

Astfel ultimul a primit prime în sumă de 30800 lei în baza ordinelor, iar așa cum este menționat în art. 130 Codul muncii, primele se includ în salariu.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 1 noiembrie 2018 Întreprinderea de Stat „Moldasta” a declarat apel împotriva hotărârii din 2 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Moldasta” și menținută hotărârea din 2 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

La 28 mai 2019, Întreprinderea de Stat „Moldasta” a declarat recurs împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 2 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor menționate și emiterea unei noi hotărâri de admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

Recurentul a declarat cerere de recurs în temeiul art.432, alin.(2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă care statuează că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea.

În motivare a indicat că, instanțele ierahic inferioare au omis să constate că primele au fosta cordate de către Întreprinderea de Stat „Moldasta” din greșeală, deoarece aceasta a fost cauzată de comportamentul fraudulos a lui Nicolae Nicolai. Instanța nu a făcut o distincție între plata salariului în plus și plata salariului în plus atunci când salariatul fraudează prevederile legale și astfel contribuie la efectuarea unor plăți greșite de către angajator.

Recurentul a invocat că concedierea lui Nicolaev Nicolai începând cu 2 septembrie 2016, exclude aplicabilitatea art. 148 alin. (5) din codul muncii (în vigoare la 2 septembrie 2016). La caz nu se prezumă existența unor raporturi de muncă, deoarece la 2 septembrie 2016, Nicolae Nicolai a încetat raporturile de muncă, iar toate primele care se cer a fi restituite, au fost acordate la dați ulterioare datei de concediere.

În opinia recurentului atât hotărârea instanței de fond cât și decizia instanței de apel sunt neîntemeiate și emise cu aplicarea eronată a normelor de drept material, dat fiind faptul că la caz, nu au existat raporturi de muncă, ci o îmbogățire fără justă cauză.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 28 februarie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2

luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit scrisorii de ieșire, instanța de apel a expediat participanților la proces, copia deciziei motivate la 8 aprilie 2019, însă date referitor la recepționarea de către părți a deciziei, la materialele cauzei lipsesc.

Cererea de recurs a fost declarată la 2 mai 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa

necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Întreprinderea de Stat „Moldasta” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Întreprinderea de Stat „Moldasta”.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru

Nina Vascan

Dumitru Mardari